

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov,
Za Branou 870**

Za Branou 870, 395 01 Pacov

Identifikátor školy: 600 060 896

Termín konání inspekce: 23., 28., 29. a 30. červen 2004

Čj.:	k2-1223/04-11003
Signatura:	ok3ax113

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům mateřské školy
- ❖ materiálně technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům mateřské školy
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870 je samostatnou příspěvkovou organizací Města Pacov. Podle stavu k 30. 9. 2003 na základě statistických výkazů je ve čtyřech třídách (tři běžné třídy a jedna speciální třída) s celodenním provozem zařazeno 95 dětí ve věku 2,5 – 7 let. V souladu s právním předpisem ředitelka mateřské školy po projednání se zřizovatelem a odborem školství, mládeže a sportu kraje Vysočina povolila pro školní rok 2003/2004 výjimku z počtu dětí v jednotlivých třídách.

Stravování dětí včetně pitného režimu je zabezpečováno školní jídelnou mateřské školy.

Mateřská škola ověřuje školní vzdělávací program „*Sluníčkový rok v naší mateřské škole*“, jehož filosofií je respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa, rozvoj komunikace a spolupráce. Cílem výchovně vzdělávací činnosti je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé dítě cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb včetně dětí talentovaných a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. V rámci vzdělávacího programu škola nabízí kroužek „*Kamarádi přírody*“ (ekologická a pracovní výchova), výtvarný kroužek a kroužek dramatické výchovy. Pravidelně jsou organizovány „*Dny předškoláků*“, školní výlety a kulturní aktivity. Dále je rodičům nabízeno seznamování dětí s německým jazykem. Do výchovně vzdělávací práce mateřské školy je začleněna a aktivně poskytována specializovaná logopedická péče včetně odborných konzultací s klinickou logopedkou.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zajištění výchovně vzdělávací práce je vzhledem k požadavkům stanoveným příslušným právním předpisem vynikající, všech osm pedagogických pracovníků má požadovanou kvalifikaci. Tři učitelky zajišťující vzdělávání dětí ve speciální třídě mají vzdělání stanovené pro učitelky mateřské školy rozšířené studiem speciální pedagogiky. Skladba úvazků pracovníků podporuje kvalitní realizaci výchovně vzdělávací činnosti.

Organizování činnosti a provozu mateřské školy je dáno funkční organizační strukturou školy, dále je upraveno delegováním kompetencí na jednotlivé zaměstnance. Funkci poradního a metodického orgánu plní plánované pedagogické rady. Z jejich jednání jsou pořizovány přehledné a srozumitelné zápisy. Pravidelné operativní porady slouží k zajištění přenosu informací uvnitř školy.

Vedení pedagogických i nepedagogických zaměstnanců při naplňování výchovně vzdělávacích cílů školy je založeno na demokratickém řízení a soustavném osobním kontaktu. Koncepce, školní vzdělávací program a třídní vzdělávací programy rozpracované do týdenních témat jsou jasně formulovány v oblastech jednotlivých úkolů vzdělávací činnosti

včetně stanovení osobní zodpovědnosti a časového období za jejich splnění. Na základě dlouhodobého programu vypracovaného z analýzy vnitřních i vnějších vlivů ve spolupráci s pracovníky školy a zřizovatelem v návaznosti jasně stanovenou kontrolou je dosahováno velmi dobrých výsledků v práci mateřské školy. V souladu s metodickým pokynem má ředitelka školy písemně zpracovaný kvalitní plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy. Je zaměřen na podporu priorit deklarovaných v koncepci a ve školním vzdělávacím programu. Při dalším vzdělávání je využíváno nabídek Pedagogického centra Jihlava a Pedagogické fakulty ČVUT Liberec. V současné době mají poznatky získané při dalším vzdělávání přímý vliv na změnu metod a forem práce vzhledem k realizovanému programu včetně otázky dětských práv a prevence sociopatologických jevů.

Kritéria hodnocení a sebehodnocení práce zaměstnanců jsou vypracována, známa a využívána ke zlepšení jejich profesionálního růstu. Evaluační plán je připravován promyšleně, je strukturovaný a detailně rozpracovaný.

Personální podmínky umožňují efektivně realizovat zvolený vzdělávací program. Jsou celkově hodnoceny jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pavilónová mateřská škola byla vybudována v rámci sídlištní vybavenosti. Zahájila provoz v listopadu 1979. Jeden z šesti pavilónů současně užívá církevní mateřská škola. Součástí mateřské školy je pro sezónní činnosti mimořádně vybavená a udržovaná školní zahrada.

Čtyři třídy mají pro plnění výchovně vzdělávacího programu odpovídající prostorné místnosti (herna, variabilní ložnice), šatna, hygienické zařízení a výdejna jídla. Dětský nábytek je tvořen podnětnými sestavami domečků, židle a stoly jsou postupně dle finančních možností zřizovatele vyměňovány s ohledem na věk a velikost dětí. V každé třídě je vytvořen funkční odpočinkový koutek.

Vybavení učebními pomůckami, hračkami, stavebnicemi, hrovým a doplňkovým materiálem, hudebními nástroji, dětskou literaturou a audiovizuální technikou je dostatečné a dětem volně přístupné. Pro podporu výchovně vzdělávací činnosti je škola vybavena počítačovými vzdělávacími programy, o které je ze strany většiny dětí velký zájem.

Používání materiálně-technického zázemí mateřské školy je vedením školy kontrolováno a vyhodnocováno na pravidelných poradách pedagogických pracovníků. Ředitelka školy na základě podkladů od všech učitelek mateřské školy zpracovává písemné hodnocení.

Materiálně-technické podmínky pro realizaci školního vzdělávacího programu jsou velmi dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Vzdělávací program mateřské školy „*Sluníčkový rok v naší mateřské škole*“ je v praxi ověřován a realizován včetně stanovených priorit (výchova ke zdravému životnímu stylu, ekologická výchova, odborná péče dětem se speciálními vzdělávacími potřebami). Pro činnost se zdravotně postiženými dětmi jsou na základě doporučení odborných pracovišť (SPC, PPP, klinický logoped, pediatr) zpracovány a postupně naplňovány individuální vzdělávací plány. Pedagogické záměry pro všechny třídy ve stávající podobě jsou aktuální a splnitelné.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Školní vzdělávací program je v jednotlivých oblastech daných Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání členěn do měsíčních témat a týdenních příprav. Stávající způsob plánování v oblasti naplňování vzdělávacího programu je funkční. Povinná dokumentace je vedena.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Ředitelka mateřské školy při kontrolní a hospitační činnosti pravidelně sleduje naplňování třídních vzdělávacích programů. Své poznatky uplatňuje při hodnocení jednotlivých pedagogických i nepedagogických pracovníků a při plánování činnosti v oblasti školního vzdělávacího programu.

Systém kontroly plnění výchovně vzdělávacího programu je účinný, vede k nápravě zjištěných nedostatků.

Organizace výchovně vzdělávací práce mateřské školy je upravena režimem dne, který odpovídá obecně závazným právním předpisům a psychohygienickým zásadám včetně pevně stanovených činností během dne a pitného režimu. Pružným uspořádáním spontánních a řízených činností během dne se mateřská škola přizpůsobuje vývojovým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí předškolního věku. Zákonným zástupcům dětí jsou poskytovány pravidelné informace prostřednictvím individuálních konzultací, nástěnek v šatně dětí, během třídních schůzek a aktivit, pořádaných mateřskou školou pro rodiče a veřejnost.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Evaluační plán je připravován záměrně, je strukturovaný a vyžaduje detailní plánování. Během roku je pedagogickými pracovníci průběžně prováděna vnitřní evaluace. Vedení školy má písemné podklady pro závěrečnou sebeevaluační zprávu školy.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

Všechny pedagogické pracovnice mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Na základě hospitační činnosti má i většina učitelek osobnostní předpoklady pro práci s dětmi předškolního věku, což se pozitivně projevuje v kvalitě jejich práce.

Spontánní činnosti

Učitelky nenásilným způsobem nabízejí dětem činnosti a připravují prostředí, které je podněcuje k aktivitě. Hodnotí děti převážně pozitivně, dokáží je vhodně povzbuzovat a posilují jejich sebedůvěru. Mnohdy ale nerozlišují mezi pochvalou a oceněním. I když rozvíjejí schopnosti, poznatky a dovednosti dětí vhodným a odpovídajícím způsobem, neposkytují jim zpětné hodnocení systematicky a nevedou je důsledně k sebehodnocení.

Při organizování činností učitelky poskytují dětem svobodu, možnost volby a pohybu, respektují dominantní úlohu jejich hry. Současně vytvářejí dostatečný prostor pro individuální a skupinovou práci s nimi. Úkoly a požadavky, které na děti kladou v průběhu činnosti, však málo diferencují (dle věku je diferenciací plánována). Homogenní věkové složení tříd i způsob práce učitelek dává dětem možnost k sebeuplatnění a vytváří dobré podmínky k rozvoji spolupráce, samostatnosti v sebeobsluze, k tvůrčím i verbálním projevům. Při výchovně vzdělávacím působení kladou učitelky důraz na pestrost nabídky jednotlivých činností, na smyslovou a sociální výchovu, na rozvíjení osobnosti dítěte, respektování jeho

individuality, na integraci poznatků dětí ve smysluplné celky. Dostatečnou nabídkou činností, množstvím připravených podnětů a promyšlenou organizací práce vedou děti k vytváření základů jejich přirozené kázně a samostatnosti. Estetice a kultuře stolování je věnována náležitá pozornost.

Většina učitelek společně s dětmi vytvořily pravidla soužití a dlouhodobě sledují jejich dodržování. Vzájemné vztahy jsou převážně pozitivní, založené na důvěře a partnerství. V chování mezi dětmi se projevovaly velmi pěkné vztahy. Spolupráce mezi nimi byla dobrá, zejména starší děti si vzájemně pomáhaly, někdy samy a přirozeně, někdy po upozornění. Učitelky většinou citlivě podporovaly otevřenost dětí a dávaly jim dostatečný prostor k uplatnění. Záměrně vedou a učí děti komunikovat pomocí tzv. *komunitních kruhů*. Působení učitelek bylo převážně nemanipulativní. Verbální projevy dětí a učitelek byly až na výjimky přiměřeně vyvážené. Děti se po překonání bázně umí volně vyjadřovat, některé mají bohatou slovní zásobu.

Škola klade důraz na rozvoj spontánních činností dětí a věnuje jim patřičnou pozornost. Průběh spontánních výchovně vzdělávacích činností je hodnocen jako velmi dobrý.

Řízené činnosti

Škola rozvíjí dovednosti, schopnosti a poznatky dětí pomocí řízených činností nenásilně a rovnoměrně. Respektuje při tom jejich individuální tempo a poskytuje jim přiměřený čas na dokončení práce. Učitelky přitom nenutí děti do plánovaných aktivit, spíše připravené činnosti nabízejí a vhodně motivují. Provádějí je skupinově a individuálně v průběhu celého dne ve velmi dobré kvalitě. Organizují je tak, že všem dětem umožňují aktivní poznávání, spoluúčast, komunikaci a seberealizaci. Chybí však ještě větší diferenciaci činností a důsledné oceňování projevů a výkonů dětí, vzhledem k jejich individuálním možnostem a tvorba základů sebehodnocení. V případě dvou integrovaných zdravotně postižených dětí je ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem zajištěna kvalitní řízená speciálně pedagogická činnost.

Ve speciální třídě pro děti s vadami řeči vycházely metody a přístupy z možností dětí, jejich schopnosti komunikovat a soustředit se. Úkoly učitelka zadávala individuálně, citlivě reagovala na rychlou unavitelnost dětí a odlišné fyzické i psychické potřeby. měla o všech dobrý přehled, snažila se o vnitřní diferenciaci a přiměřené stanovení cílů. Logopedická rozcvička se všemi dětmi (i integrovanými) s využitím velkého množství pomůcek byla pro děti nejen příjemným zpestřením, ale i odbornou přípravou pro další individuální práci. Učitelka při ní prokazovala vysokou odbornost v práci s dětmi. Vhodně je povzbuzovala k činnostem, využívala širokou škálu pomůcek i kladné hodnocení a tím posilovala dětskou sebedůvěru a pocit jistoty. Pravidelně zařazovala dechová a artikulační cvičení a důsledně kontrolovala správnost jejich provádění. S rodiči dětí speciální třídy učitelky spolupracují mimo běžné formy i prostřednictvím tzv. „*logopedického notýsku*“, ve kterém mohou sledovat práci svého dítěte a pomáhat při komplexní péči.

Průběh řízených výchovně vzdělávacích činností je hodnocen jako velmi dobrý, i když důsledně nepřihlíží k individuální úrovni dětí.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Děti se projevovaly většinou jako aktivní, přiměřeně samostatné, komunikativně vyspělé a zdvořilé. Měly mezi sebou velmi pěkné vztahy, byly ochotné si pomáhat. Uměly se do značné míry samostatně rozhodovat, ale i reagovat na změny a podřizovat se pravidlům, na jejichž tvorbě se podílely. Úroveň hygienických návyků, stejně jako rutinních sebeobslužných dovedností byla velmi dobrá. Také společenské a kulturní návyky byly dobré. Poznatky a dovednosti dětí odpovídaly jejich věku. Každodenní pobyt venku uskutečňovaný v krásném

prostředí školní zahrady, časté vycházky do okolí mateřské školy rozvíjejí u dětí pozitivní vztah k přírodě.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti jsou na základě ukazatelů kvality celkově hodnoceny jako velmi dobré. K hodnocení výrazně přispívá kvalita práce ve speciální třídě.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Porovnáním údajů v rozhodnutí o zařazení příspěvkové organizace Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve zřizovací listině nebyly zjištěny rozdíly.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, čj. KUJI 2506/2002 OŠMS, ze dne 25. 10. 2002,
2. Zřizovací listina vydaná Městem Pacov, s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 16. 9. 2002,
3. Organizace a provoz mateřské školy potvrzena zřizovatelem, aktuální k 1. 1. 2004,
4. Dlouhodobá koncepce školy ze září 2003,
5. Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě, ze dne 19. 4. 2004,
6. Přehledy výchovné práce všech tříd,
7. Přehled docházky dětí, evidenční listy, seznamy dětí k 30. 9. 2003
8. Rozhodnutí o zařazení dětí do mateřské školy,
9. Zmocnění pro převzetí dítěte,
10. Školní vzdělávací program (ŠVP) „*Sluníčkový rok v naší mateřské škole*“,
11. Třídní vzdělávací program, vzdělávací obsah a jeho časový plán,
12. Popis organizačních, materiálních, personálních, ekonomických a hygienických podmínek a podmínek BOZP pro uskutečnění vzdělávacího programu,
13. Vnitřní řád mateřské školy,
14. Školní řád,
15. Režim dne,
16. Pracovní řád školy,
17. Pravidla vnitřní evaluace a hodnocení mateřské školy,
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
19. Hospitační činnost ředitelky školy,
20. Plán pedagogických a provozních porad,
21. Plány spolupráce,
22. Kritéria pro hodnocení a odměňování pedagogických a provozních zaměstnanců,
23. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti,
24. Záznamy z pedagogických porad,
25. Záznamy z provozních porad,
26. Individuální vzdělávací plány zdravotně postižených dětí, odborné posudky zpracované poradenským zařízením a odborným lékařem,
27. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy ve školním roce 2002 - 2003,

- 28. Hospitační záznamy ČŠI,
- 29. Dotazník mateřské školy pro rodiče.

ZÁVĚR

Výrazným pozitivem personálních podmínek je plná odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků. Učitelky se speciálně pedagogickou způsobilostí ve spolupráci s pracovníky odborných pracovišť vytváří velmi dobré podmínky pro komplexní péči zařazeným znevýhodněným dětem. Maximální individualizací pedagogického procesu a promyšleným začleňováním logopedické péče do všech činností v průběhu dne zejména speciální třída přispívá k efektivitě reedukace a zohledňování odlišných vzdělávacích potřeb dětí.

Ředitelce mateřské školy se ve spolupráci se zřizovatelem daří modernizovat vybavení školy a vytvářet tak bezpečné a podnětné prostředí pro práci s dětmi.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce přinášely dětem radost a uspokojení. V rámci činností se realizovaly, rozvíjely svoje dovednosti, přirozeným způsobem se učily a získávaly potřebné sociální zkušenosti. Ve všech třídách si děti mohly v přirozeně uvolněné atmosféře dostatečně a bez zbytečného omezování dle zájmu vyhrát.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Bekeová	Bekeová

V Jihlavě dne 8. července 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 7. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Libuše Míková, ředitelka školy	Míková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Mgr. Eva Bekeová, Zborovská 3, 586 01 Jihlava. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-07-28	265/2004
Zřizovatel-Město Pacov	2004-07-28	266/2004
Rada školy -----	----	----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.